

NATURVÅRDSPROGRAM

2010 – 2014

**Objektskatalog Hångsdala, Kymbo, Suntak,
Valstad, Vättak och Östra Gerum**

**TIDAHOLMS
KOMMUN**

Naturvårdsprogram för Tidaholms kommun

Text: Naturvårdsprogrammets programdel och objektskatalog har upprättats av Lars-Göran Lindgren.

Layout och redigering: Lars-Göran Lindgren.

Omslag: Dana Ingesson.

Omslagsbild: Ormbunken safsa vid Ettaks Strömmar. Foto: Dag Fredriksson.

Finansiering: Naturvårdsprogrammet har finansierats med stöd av naturvårdsverkets statliga bidrag för lokal och kommunal naturvård.

Tack: Dana Ingesson och Helena Hammar har varit ett stort stöd i arbetet med tillgänglighetsanpassningen av naturvårdsprogrammet. Clara Andersson och Daniel Åkesson har gett ovärderlig hjälp i arbetet med GIS-programmet och kartframställningar.

Naturvårdsprogrammet för Tidaholms kommun är tillgänglighetsanpassat för digital publicering.

Naturvårdsprogrammet är antaget av kommunfullmäktige 2010-03-28

Revidering antagen 2012-11-26

Innehåll

Innehåll.....	3
Inledning.....	6
Naturvärdesklassning	6
Viktiga kriterier vid naturvärdesklassning	7
Objektskarta Hångsdala, Kymbo, Suntak, Valstad, Vättak och Ö Gerum.....	8
Objektsbeskrivningar	9
737601 Betesmark vid Flatholmen	9
737602 Kärr och sumpskog söder om Eket	9
737603 Alkärren och igenväxningsmark vid Ljungaberget.....	10
738604 Betesmarker vid Skogshyddan	10
738605 Betesmarker vid Stora Stockabäcken	11
737701 Våtmarkskomplex söder om Brokvarn	12
738501 Betesmarker vid Hällestorp	12
738502 Betesmark vid Backgården.....	13
738503 Betesmark V Fläskgården.....	13
738504 Betesmark V Gullerstorp.....	13
738505 Betesmark NO Gullerstorp.....	14
738506 Rikkärr VSV Hångsdala.....	14
738601 Betesmarker vid Nolgården.....	15
738502 Kymbo källor.....	15
738603 Betesmarker vid Vassingholmen.....	15
738604 Betesmark NO Smedstorp	16
738605 Betesmark vid Holmagården	17
738606 Betesmark vid Lyckholmen	17
738607 Lövskogslund vid Lyckorna.....	17
738608 Kalkfuktäng vid Kymboholm.....	18

738609 Kalkfuktäng och rikkärr vid Nytorp.....	18
738610 Kalkfuktäng V Gärdagården	19
738611 Betesmark O Gärdagården	19
738612 Fuktäng vid Otterstorp	19
738613 Betesmarker längs Dalsbäcken.....	20
738614 Örtrika bäckdrag längs Dalsbäcken.....	20
738615 Naturreseptatet Gorsan.....	21
738704 Björkhage S Vättaks kyrka.....	22
738705 Betesmark NO Vättaks kyrka.....	22
738706 Kungsängen.....	22
738707 Betesmark NO Vättaks kvarn.....	23
738710 Ekhage SSO Grunnevad.....	23
738711 Betesmark SO Grunnevad	24
738712 Alsumpskog.....	24
738713 Naturreseptatet Ettaks strömmar	24
739501 Starkgården.....	25
739502 Hagmark vid Askagården	26
739503 Betesmarker vid Bosgården	26
739504 Hagmark vid Östra Gerum	27
739505 Tångamossen	28
739506 Betesmark NO Östra Gerum	28
739507 Hjortamossen.....	28
739508 Rasbrant i Gerums ängar	29
739509 Betesmark i Gerums ängar	29
739601 Betesmark vid Prästgården.....	30
739602 Betesmark v Stora Stubbagården	30

739603 Betesmark O Folkabo	30
739604 Betesmark NO Folkabo	31
739605 Gisseberget	31
739606 Stadsbacken	32
739607 Torräng N Skattegården	32
739608 Torräng SO Pukegården	32
739609 Torräng vid Vinberga	33
739610 Rikkärr Ö Vinberga	33
739701 Suntaks järnåldersgravfält	34
739703 Betesmark vid Stommen, Suntak	34

Inledning

I objektskatalogen beskrivs och naturvärdesklassas de värdefulla naturobjekt som vi har i Tidaholms kommun. Kännedomen om de olika objekten varierar. Vissa har inte inventerats sedan början av 1990-talet och kan ha förändrats mycket under perioden fram tills i dag. Det har heller inte varit möjligt att inom tidsramen för upprättandet av naturvårdsprogrammet återbesöka alla kända objekt. Beskrivningarna av objekten varierar därför mycket från att vara relativt detaljerade till att i stort sett endast ange naturtyp. Objektskatalogen kommer därför att uppdateras kontinuerligt i takt med att ny information kommer fram.

I Hångsdala, Kymbo, Suntak, Valstad, Vättak och Östra Gerum finns hittills 55 objekt medtagna i objektskatalogen. Numrering har skett efter de ekonomiska kartbladen. De första fyra siffrorna anger kartblad och de två efterföljande siffrorna löpnummer inom respektive kartblad.

Naturvärdesklassning

I samband med återbesök av ett antal objekt från äldre inventeringar reviderades naturvärdesklassningar beroende på objektens status. Beskrivning och klassning utgår primärt från det biologiska värdet, medan sekundära bedömningar gjorts av andra värden såsom friluftsliv eller landskapsbild. Klassningen har gjorts enligt följande:

Klass 1 – unika naturvärden

Det enskilda området har stor betydelse på regional och nationell nivå. Det finns få motsvarigheter i regionen och landet. I området finns god förekomst av signalarter och rödlistade arter. Dessa områden har oftast mycket viktig ekologisk funktion, är mycket viktiga spridningscentra och värdekärnor och ofta mycket svåra att återskapa. Motsvarar ofta klass 1-objekt i äldre inventeringar.

Klass 2 – höga naturvärden

Det enskilda området har betydelse på regional och nationell nivå och för att miljömålen skall uppfyllas. I området finns dokumenterad förekomst av viktiga strukturer och/eller arter. Det finns god förekomst av signalarter och/eller har området en viktig ekologisk funktion. Det finns goda förutsättningar för rödlistade arter. Dessa områden är ofta viktiga spridningscentra och värdekärnor och svåra att återskapa. Motsvarar ofta klass 2-objekt i äldre inventeringar.

Klass 3 – naturvärden

Det enskilda området har betydelse på lokal nivå och för spridning av arter och variation i landskapet. En förutsättning för att de nationella miljömålen skall kunna uppfyllas är att arealen av områden med naturvärden inte minskar, utan snarare ökar. Motsvarar ofta klass 3- och 4-objekt i äldre inventeringar.

Viktiga kriterier vid naturvärdesklassning

Ett högre naturvärde ges till:

Områden med lång kontinuitet.

Biotoper med stor artrikedom och rödlistade arter

Områden med hög ekologisk funktion, t.ex. viktiga reproduktionsområden, rastplatser, uppväxtmiljöer och spridningskorridorer.

Miljöer och arter som är ovanliga i det övriga landskapet.

Områden som är opåverkade av mänskliga ingrepp. Gäller ej miljöer som är beroende av hävd, t.ex betesmarker.

Mångformiga miljöer eller miljöer som bidrar till att skapa mångformighet i ett för övrigt ensidigt landskap.

Områden med särpräglade, särskilt tydliga eller vetenskapligt intressanta geohydrologiska egenskaper.

Ett större område har högre värde än ett mindre, som för övrigt är likvärdigt.

Gemensamt för många högt värderade områden (klass I–II) är att de har värden som är svåra eller omöjliga att få tillbaka om de försvinner.

Objektsbeskrivningar

737601 Betesmark vid Flatholmen

Beskrivning

Området består till största delen av en markerad grusås som går i nästan nord-sydlig riktning. Geologiskt och landskapsmässigt hör det ihop med de stora grus- och sandavlagringarna i det närbelägna Ljunghem i Mullsjö kommun. Stora delar av åsen har varit igenväxande med gran och hassel men har nyligen restaurerats. Den tidigare igenväxningen har medfört att den ursprungliga, örtrika torrängsfloran främst finns kvar på den branta avslutningen i söder. Utefter den lilla vägen finns rester av äldre åkrar som är något kvävepåverkade. Marken användes förr som slåtteräng. Sedan många år har den varit betesmark. Området har lång kontinuitet som fodermark. Floran är mycket rik med arter som trollsmultron, vårfingerört, solvända, backsippa, brudbröd och sandmaskros och är en utpost av Falbygdens stäppartade torrängar.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

7,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737602 Kärr och sumpskog söder om Eket

Beskrivning

I objektets norra del nära gården Eket finns den f.d. Ekesjön som i dag är ett topogent till svagt sluttande, glest bevuxet kärr. I övrigt består objektet av en björkdominerad sumpskog.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

3,7 ha

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

Litteratur

Våtmarksinventeringen.

737603 Alkärr och igenväxningsmark vid Ljungaberget**Beskrivning**

Objektet består av ett alkärr längs en mindre bäck samt igenväxta beteshagar på kringliggande marker. Alkärrret har ett ganska ungt trädskickt men det finns en viss förekomst av död ved och äldre alar. De före detta beteshagarna domineras av björk, asp och sälg. Förekomsten av äldre björkar ger ett visst värde. Större delen av objektet är möjligt att restaurera till betesmark.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

9,7 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

738604 Betesmarker vid Skogshyddan**Beskrivning****Landskapsekologiskt område**

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och betesmarksinventeringen.

738605 Betesmarker vid Stora Stockabäcken**Beskrivning**

Stora Stockabäcken ligger i övergången mellan slättbyggden och den stora sandiga mon på Kymbo tall. Marken består av stenig morän.

Den öppna hagmarken strax nordväst om gården består av fuktängar av olika slag. Långstarräng är den mest utbredda vegetationstypen men den övergår fläckvis i en mer artrik variant med bl.a. klasefibbla, ormrot och ängsstarr. Den östra delen har hållmarker omgivna av rödvenängar med slåttergubbe, stagg mm. Längst i söder finns en dunge av björkar. Det glesa buskskiktet domineras av enbuskar. Enligt den gamla ekonomiska kartan var större delen av hagen en slåtteräng men delen med bergshällarna var en betesmark med barrträd.

Hagmarken öster om gården har ett tilltalande utseende med vackra enbuskar och steniga låga kullar. Det biologiska värdet är däremot ganska ringa, då större delen av området varit åker fram till 1940-talet. Den typiska ängsfloran finns bara i ett smalt bälte intill kärret i det nordvästra hörnet.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Litteratur

Ängs- och hagmarksinventeringen.

Ängs- och betesmarksinventeringen.

737701 Våtmarkskomplex söder om Brokvarn

Beskrivning

Längs ån Tidån vid kommungränsen mot Mullsjö finns ett mindre våtmarkskomplex som i äldre tider troligen var slåttermader. Delar av området är fortfarande öppna på grund av översvämningar och isrörelser medan delar är igenväxningsmarker men det förekommer även strandskog av klubbtyp och sjöstrandsnår. Enstaka äldre alar finns längs ån. Objektet har ett visst värde för våtmarksfåglar.

Landskapsekologiskt område

Södra Tidandalen.

Kommundel

Kymbo och Härja.

Areal

7,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – höga naturvärden

738501 Betesmarker vid Hällestorps

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kymbo.

Areal

ha

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738502 Betesmark vid Backgården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kymbo.

Areal

4,4 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Naturvärden.

738503 Betesmark V Fläskagården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

5,1 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Naturvärden.

738504 Betesmark V Gullerstorp

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

2,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738505 Betesmark NO Gullerstorp

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

16,7 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738506 Rikkärr VSV Hångsdala

Beskrivning

Inbäddat i sumpskogen VSV Hångsdala ligger ett litet rikkärr av källkärrstyp.

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

5,0 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738601 Betesmarker vid Nolgården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kommundel

Kymbo.

Areal

5,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738502 Kymbo källor

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

0,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738603 Betesmarker vid Vässingholmen

Beskrivning

Hagarna omges av åkrar och kulturbetesmarker. Endast en liten flik till väster gränsar till skog. De ligger på mycket steniga moränstråk, som är något högre än de flacka åkrarna.

Stråket åt sydväst har en fägata mellan präktiga stenmurar, och hagarna är påverkade av ”hemmahageeffekten”, varför floran är torftig under de spridda björkarna. Längst i väster är hagen igenvuxen med undantag av en vacker, artrik enbacke på den angränsande fastigheten.

Hagen norr om gården har först en öppen del, där den stenigaste marken har en fin örtrik grässvål med slåttergubbe, darrgräs, ormrot m fl. I ett fuktstråk mellan moränryggarna finns en björkdunge.

En liten del av hagen längst i norr var för hundra år sedan en björkhage enligt den gamla ekonomiska kartan. Resten av hagarna var slåttermark.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

8,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738604 Betesmark NO Smedstorp

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

1,1 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

738605 Betesmark vid Holmagården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kymbo.

Areal

0,5 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

738606 Betesmark vid Lyckholmen

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kymbo.

Areal

0,4 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

738607 Lövskogslund vid Lyckorna

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Kymbo.

Areal

1,0 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

738608 Kalkfuktäng vid Kymboholm

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Kymbo.

Areal

5,6 ha

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738609 Kalkfuktäng och rikkärr vid Nytorp

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

8,7 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738610 Kalkfuktäng V Gärdagården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

4,1 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738611 Betesmark O Gärdagården

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

7,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738612 Fuktäng vid Otterstorp

Beskrivning

Mellan Otterstorpasjön och landsvägen ligger denna fuktiga betesmark. Så när som på ett par små åkrar var hela området förr slättermark, men har under lång tid betats. Ett par kortare uppehåll i beteshävdan medförde att stora partier blev påverkade av igenväxning. En kraftfull röjnings- och gallringsinsats genomfördes 1995 men den lövdominerade strandskogen i söder och en aspdunge längst i norr sparades. Större delen av betesmarken har numera ett glest trädskikt av framför allt björk och tall. Betesmarken upptas till större delen av fuktiga till

blöta fukthedar och lågstarrängar på torvmark. I de näringsfattigaste partierna dominerar tuvull fåltskiktet. Här påträffas också bl a vårbrodd, gråstarr, ljung och hjortron. De rikare partierna domineras av låga starr- och gräsarter. Av örter märks här bl a kärstjärnblomma.

Utmed sjön finns en bård av bladvass och sjösäv. Partierna närmast sjön är sumpiga och beträds ej av nötkreaturen. Två mindre grävda dammar finns närmast landsvägen. I dessa finns rikligt med vattenaloe och dyblad. I sumpiga partier och i de två diken som finns i området påträffades sjöfräken, blågrönt mannagräs, dvärgigelknopp, sprängört, bäckbräsma och kråklöver. I söder, närmast åkermarken, finns ett högstarrdominerat sumpkärr.

I söder sträcker sig en markerad ås längs med sjön och längs åkermarken i nordväst finns en markerad torrslänt. Slänten domineras av fårsvingel och har en del ursprunglig flora kvar, bl a gökärt, smultron och ärenpris. Flera arter av ängssvampar ur släktet rödskivlingar (Entoloma) påträffades också.

Areal

1,9 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738613 Betesmarker längs Dalsbäcken

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

10,7 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

738614 Örtrika bäckdrag längs Dalsbäcken

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

4,6 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738615 Naturreservatet Gorsan**Beskrivning**

Söder om Folkabo ligger naturreservatet Gorsan. Reservatet är en så kallad källmyr, det vill säga att den får sitt vatten från olika grundvattenkällor. Källvattnet har en hög kalkhalt och detta gör att olika växter trivs bra här. Märkligast av dessa är myrbräckan som annars mest förekommer på kalkrika myrar i Norrland men som här har en av sina få sydsvenska växtplatser. Av orkidéer förekommer kärrknipprot, ängsnycklar och brudsporre rikligt. Mossfloran är också mycket rik, med förekomst av bland annat käppkrokmossa, dunmossa och huldremossa.

Delar av kärret hävdas med årlig vasslåtter. Området restaurerades och fick större delen av sina träd borttagna under 1970-talet. En liten talldunge finns kvar i kärret. Kärret omges av skogsmark och ligger strax intill ett bäckdrag omgivet av skog med höga skogliga naturvärden.

Kommundel

Folkabo.

Areal

3,5 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

Naturreservat.

738704 Björkhage S Vättaks kyrka

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Vättak.

Areal

5,1 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738705 Betesmark NO Vättaks kyrka

Beskrivning

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Vättak.

Areal

3,8 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738706 Kungsängen

Beskrivning

Den öppna betesmarken ligger mellan den odlade marken och tallskogen öster om gården och är bevuxen med glest spridda björkar, tallar och enar. Hagen är flack med ett underlag av urlakad, sandig-siltig morän med få stenar. Marken är frisk till fuktig.

Kommundel

Vättak.

Areal

5,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

Skydd

Natura 2000

738707 Betesmark NO Vättaks kvarn

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Södra Tidandalen.

Kommundel

Vättak.

Areal

3,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738710 Ekhage SSO Grunnevad

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

-

Kommundel

Folkabo.

Areal

4,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738711 Betesmark SO Grunnevad

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

-

Kommundel

Folkabo.

Areal

4,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738712 Alsumpskog

Beskrivning**Landskapsekologiskt område**

-

Kommundel

Vättak.

Areal

5,4 ha

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

738713 Naturreseptatet Ettaks strömmar

Ån Tidån som rinner igenom kommunen är en av få svenska åar som rinner norrut. Flödet i ån är lugnt och inbjuder till fina kanotturer, men i södra delen från kommungränsen mot Mullsjö till Tidaholms tätort karaktäriseras ån av en hög andel forssträckor. Ettaks strömmar som är den längsta och mest orörda forssträckan är nästan sex kilometer lång och är sedan år 2008 skyddad som naturreseptat.

Den rödlistade, det vill säga hotade, fisken färna finns i strömmarna. I ån har det även funnits en livskraftig stationär öringstam men den har blandats upp av inplanterad öring och minskat. Genom att restaurera lekbottnar hoppas man få tillbaka öringen och dessutom flodpärlmusslan som nästan försvunnit från området. Fågellivet i området är rikt med bland annat strömstare, forsärla och kungsfiskare, vilka är knutna till rinnande vatten.

Ån kantas till stor del av skogsmarker, bland annat klibbalskog och äldre barrskog, men även betesmarker. Den ovanliga ormbunken safsan har en av sina nordligaste lokaler i Ettaks strömmar. Safsan växer i strandlinjen och bildar rejäla buskar med upp till 1,5 meter långa blad.

I en betad fuktäng i den nordöstra delen av reservatet påträffas klockgentianan. Klockgentiana med sin vackert blå blomma är sällsynt och kräver just bete för att trivas.

Ettaks strömmar kommer man till om man kör riksväg 26 mot Jönköping. En dryg kilometer efter Suntaksrondellen svänger man vänster mot Velinga. Efter dryga tre kilometer kommer man till Ettaksbron som ligger i den norra delen av reservatet. Utmed nordvästsidan av ån finns en trevlig promenadstig.

Landskapsekologiskt område.

Södra Tidandalen.

Kommundel

Vättak och Velinga.

Areal

57,4 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

Skydd

Naturresevat.

739501 Starkgården

Beskrivning

Betesmarken, som är helt omgiven av åkrar, är flack och underlaget består av morän. Ett par mindre gröpar har små vattenspeglar omgivna av sumpkärr med flaskstarr och blåsstarr. Hagen saknar träd men har haft ett för tätt skikt av enbuskar som nu har glesats ut. Vegetationen består nästan uteslutande av en örtrik friskäng och blomsterprakten är stor.

Objektet har varit betesmark i minst hundra år och borde kanske benämnas som ett utmarksbete.

Landskapsekologiskt område

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Hångsdala.

Areal

2,4 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739502 Hagmark vid Askagården

Beskrivning

Hagen har lång kontinuitet som nötbetad gräsmark. Några vindpinade tallar samt en välbevarad jordkällare med trätak finns i hagen.

Landskapsekologiskt område

Platåbergen

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

1,9 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739503 Betesmarker vid Bosgården

Beskrivning

Bosgården ligger i den sydvästra delen av Östra Gerums by. Från gården leder en fägata upp mot de gamla fodermarkerna på Gerumsbergets sluttning. Betesmarkerna består av en trädbevuxen, torr kulle i odlingsmarken ca 200 meter nordväst om gården och dels rester av slätteräng och utmarksbete på bergets sluttning i nordväst. Kullen är bevuxen med främst tall

och körsbär men även en del rönn oxel och hägg. I kullens torrängar finns en hel del hävdgynnade arter, bl.a. svinrot, brudbröd, gullviva, vår-/småfingerört, och gökärt. Av kulturhistoriska värden finns bl.a. flera fornminnen och en stenmur. Fodermarken på bergsslutningen har delvis varit kraftigt igenvuxna med främst ung björk och asp samt snår av enbuskar men har genomgått en värdefull restaurering. Det fuktiga partiet närmast odlingsmarken i öster var i äldre tider slåtteräng. Igenväxning samt långvarig ohävd har medfört att den hävdgynnade floran varit hårt trängd men man kan påträffa arter som slåttergubbe, prästkrage, grönvit nattviol, gökärt och tuvstarr. Området gränsar i sydväst till en välhävdad betesmark med artrik flora, varför en återetablering av en rad hävdgynnade arter kan förväntas ske på relativt kort tid.

Landskapsekologiskt område

Platåbergen.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

4,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 - Höga naturvärden

739504 Hagmark vid Östra Gerum

Beskrivning

I bergsslutningen ovanför byn finns en öppen betesmark med en gropavall och lämningar efter en backstuga. Backstugugrunden är tämligen välbevarad. Äldre åkrar ingår också och på dessa märks en viss kvävepåverkan, bl a finns på vissa partier rikligt med tusensköna. På de magrare naturliga gräsmarkspartierna finns en artrik hävdgynnad flora med bl a gullviva och brudbröd.

Landskapsekologiskt område

Platåbergen.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

1,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 - Höga naturvärden

739505 Tångamossen

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Platåbergen.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

7,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739506 Betesmark NO Östra Gerum

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

4,9 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

739507 Hjortamossen

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Platåbergen.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

67,6 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

739508 Rasbrant i Gerums ängar

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Platåbergen.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

20,8 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

739509 Betesmark i Gerums ängar

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

4,4 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

739601 Betesmark vid Prästgården

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

1,8 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

739602 Betesmark v Stora Stubbagården

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Östra Gerum.

Areal

14,7 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

739603 Betesmark O Folkabo

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo

Areal

3,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739604 Betesmark NO Folkabo

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

1,1 ha.

Naturvärde

Klass 3 – Naturvärden.

739605 Gisseberget

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Platåbergen.

Kommundel

Hångsdala, Östra Gerum, Folkabo.

Areal

43,8 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

739606 Stadsbacken

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

3,7 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739607 Torräng N Skattegården

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

0,5 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739608 Torräng SO Pukegården

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

3,2 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739609 Torräng vid Vinberga

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

0,3 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739610 Rikkärr Ö Vinberga

Beskrivning**Ekologiskt landskapsområde**

Östfalbygdens kalklandskap.

Kommundel

Folkabo.

Areal

12,2 ha.

Naturvärde

Klass 1 – Unika naturvärden.

739701 Suntaks järnåldersgravfält

Beskrivning

Gravfältet från järnåldern är beläget på en kulle sydväst om Klostergården i Suntak. Det omfattar ett hektar med cirka 70 fornlämningar, de flesta runda stensättningar. Dessutom finns där några högar och ett par resta stenar. Strax intill bär marken spår av forntida jordbruk i form av terrasserade åkrar. Gravfältet var sannolikt begravningsplatsen för den forntida byn och anlades cirka 500 år före Kristus. Området är skyddat enligt fornminneslagen och några utgrävningar är ännu inte gjorda. Från kullen är det en vacker utsikt över det omgivande landskapet.

Klostergården i Suntak var i nästan 200 år, fram till 1878, boställe för kompanichefen vid Vartofta kompani av Skaraborgs regemente. Strax norr om gravfältet står boställets gamla trossbod som idag är nyrenoverad till originalskick. Åldersbestämning av timret i trossboden har visat att det avverkades någon gång under 1600-talet. I trossboden förvarades den utrustning som kompaniet skulle medföra i fält.

Området med gravfältet och fornåkrarna har i omgångar varit röjt, betat eller igenväxt. Suntaks sockenstugeförening har under de senaste åren gjort omfattande rövningar. Ett 30-tal träd och hundratals buskar, främst enar, har huggits ner, vilket medfört att gravarna nu framträder tydligare i landskapet. Gravfältet är sedan några år välbetat av får.

Landskapsekologiskt område

-

Kommundel

Suntak.

Areal

1,1 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.

739703 Betesmark vid Stommen, Suntak

Beskrivning

Ekologiskt landskapsområde

-

Kommundel

Suntak.

Areal

2,3 ha.

Naturvärde

Klass 2 – Höga naturvärden.